

CLEVER

HERBICIDAS

Veiklioji medžiaga: aklonifenas 600 g/l (50%)

Produkto forma: koncentruota suspensija.

CLEVER - kontaktinis, difenilo eterio herbicidas, naikinantis vienmetes dviskiltes ir kai kurias vienaskiltes piktžoles bulvėse, morkose, lapinėse ir šakninėse petražolėse, svogūnuose (sodinamuose iš ropelių), pastarnokuose, česnakuose, žirniuose, pupose, kmynuose, krapuose, saulėgrąžose, spygliuočių medžių medelynuose, gluosnių šeimos augaluose.

Skirtas profesionaliajam naudojimui.

ATSARGIAI

Įtariama, kad sukelia vėžį.

Labai toksiškas vandens organizmams, sukelia ilgalaikius pakitimus.

Sudėtyje yra aklonifeno. Gali sukelti alerginę reakciją.

Prieš naudojimą gauti specialias instrukcijas.

Mūvėti apsaugines pirštines, dėvėti apsauginius drabužius.

Saugoti, kad nepatektų į aplinką.

Esant sąlyčiui arba jeigu numanomas sąlytis: kreiptis į gydytoją.

Surinkti ištekėjusią medžiagą.

Talpyklą šalinti pagal nacionalinės teisės aktų reikalavimus.

Siekiant išvengti žmonių sveikatai ir aplinkai keliamos rizikos, būtina vykdyti naudojimo instrukcijos nurodymus.

Neužteršti vandens augalų apsaugos produktu ar jo pakuote (neplauti purškimo įrenginių šalia paviršinio vandens telkinių / vengti taršos per drenažą iš sodybų ar nuo kelių).

Siekiant apsaugoti vandens organizmus, būtina išlaikyti 10 metrų apsaugos zoną iki paviršinio vandens telkinių. Jei žemės paviršiaus nuolydis yra didesnis nei 2 %, būtina išlaikyti 10 metrų apsaugos zoną, apželdintą daugiamečiais augalais.

Siekiant apsaugoti netikslinius augalus būtina išlaikyti 15 metrų apsaugos zoną, kai naudojimo norma yra 3,0 l/ha arba 2,5 l/ha ir 10 metrų apsaugos zoną, kai naudojimo norma yra 2,0 l/ha arba purškiama 2 kartus (1,5 l/ha + 1,0 l/ha) iki ne žemės ūkio paskirties žemės.

Apsinuodijimo atveju kreiptis į Apsinuodijimų kontrolės ir informacijos biurą telefonu:
8 52362052 arba 8 687 533 78

Pakuotė: 1 l, 5 l, 10 l, 15 l

Registracijos Nr. AS2-116H(2019)...

Pagaminimo data: žiūrėti ant pakuotės.

Siuntos Nr.: žiūrėti ant pakuotės.

Galiojimo laikas 2 metai.

Gamintojas/registracijos savininkas:

Sharda Cropchem España SL
 Edificio Atalayas Business Center,
 Carril Condomina nº 3, Planta 12,
 30006, Murcia, Spain
 Tel.: +34868127589; Fax: +34868127588

Platintojas:

UAB „Scandagra“,
 Biochemikų g. 6,
 LT-57234, Kėdainiai,
 Lietuva,
 Tel/fax: (8 347) 41551

**PRIEŠ NAUDODAMI AUGALŲ APSAUGOS PRODUKTĄ PERSKAITYKITE
 NAUDOJIMO INSTRUKCIJĄ!**

NAUDOJIMO INSTRUKCIJA**Veikimo būdas**

CLEVER yra kontaktinio veikimo herbicidas, turintis ribotą sisteminį pasiskirstymą augale. CLEVER yra difenilo eterio grupės herbicidas, stabdantis chlorofilo gamybą piktžolėse. Naikina dviskiltes ir kai kurias vienaskiltes piktžoles. Herbicidas naudojamas prieš pasėlių sudygimą ir po sudygimo. Naudojant CLEVER prieš sudygimą dirvos paviršius turi būti tolygiai padengtas produktu, kur jo veikioji medžiaga aklonifenas suformuoja vientisą plėvelę. Susidarę grumstai dirvos paviršiuje ženkliai sumažina produkto efektyvumą. Kad pasiektume didžiausią efektą, būtina gerai paruošti dirvą, vagas ir tinkamai nupurkšti herbicidu. CLEVER į piktžoles patenka per skilčialapius, koleoptilę (daigelius). Herbicidas nestabdo piktžolių dygimo, bet veikia sudygusias piktžoles iki tam tikro lygio, kuris priklauso nuo sėklų vidaus resursų, piktžolių augimo greičio ir absorbuoto veikliosios medžiagos kiekio. Tipiški CLEVER poveikio požymiai: pašviesėjimai ir chlorozės pasirodo ant jaunų, besivystančių daigų, ūglių audinių. Vėliau piktžolės nustoja augusios, žūva. CLEVER nepatenka į augalus per šaknis, todėl jis nėra visiškai priklausomas nuo dirvos drėgmės ir temperatūros panaudojimo metu. Produktas veikia 2-3 mėn.

Veikimo spektras, kai naudojama CLEVER 2,5 l/ha (tiek visą normą išpurškiant vienintelio purškimo metu, tiek normą dalinant į du purškimus)

Panau- dojimo laikas	Geras efektyvumas, 90-100 proc.	Pakankamas efektyvumas, 85 – 90 proc.	Vidutinis efektyvumas, 70-85 proc.	Silpnas efektyvumas, < 70 proc.
Prieš sudygstant	Aguona birulė (<i>Papaver rhoeas</i>), dirvinė čiužutė (<i>Thlaspi arvense</i>), dirvinė neužmirštuolė (<i>Myosotis arvensis</i>), dirvinis garstukas (<i>Sinapis arvensis</i>), trumpamakštė rūgtis (<i>Polygonum lapathifolium</i>), trikertė žvaginė (<i>Capsella bursa- pastoris</i>)	Baltoji balanda (<i>Chenopodium album</i>), daržinė žliūgė (<i>Stellaria media</i>), kibusis lipikas (<i>Galium aparine</i>), notrelės (<i>Lamium spp.</i>), paprastoji gaiva (<i>Lapsana communis</i>), plačioji balandūnė (<i>Atriplex patula</i>), ramunės (<i>Matricaria spp.</i>)	Gailioji dilgėlė (<i>Urtica urens</i>), dirvinė veronika (<i>Veronica arvensis</i>), našlaitės (<i>Viola spp.</i>), persinė veronika (<i>Veronica persica</i>), rūgtis takažolė (<i>Polygonum aviculare</i>), snapučiai (<i>Geranium spp.</i>), vienmetė miglė (<i>Poa annua</i>), vijoklinis	Aklės (<i>Galeopsis spp.</i>), gabenlapė veronika (<i>Veronica hederifolia</i>), dirvinė skaistažiedė (<i>Chrysanthemum segetum</i>) juodoji kiauliuogė (<i>Solanum nigrum</i>), karpažolės (<i>Euphorbia spp.</i>), paprastasis kežys (<i>Spergula arvensis</i>), paprastoji žilė (<i>Senecio vulgaris</i>)

			pelėvirkštis (<i>Fallopia convolvulus</i>) dėmėtoji rūgtis (<i>Polygonum persicaria</i>), pienės (<i>Sonchus spp.</i>), savaime išsisėję rapsai (<i>Brassica napus</i>), vaistinė žvirbliarūtė (<i>Fumaria officinalis</i>)	
Sudygus	Aguona birulė (<i>Papaver rhoeas</i>), baltoji balanda (<i>Chenopodium album</i>), daržinė žliūgė (<i>Stellaria media</i>), dėmėtoji rūgtis (<i>Polygonum persicaria</i>), dirvinė čiužutė (<i>Thlaspi arvense</i>), dirvinė neužmirštuolė (<i>Myosotis arvensis</i>), dirvinis garstukas (<i>Sinapis arvensis</i>), kibusis lipikas (<i>Galium aparine</i>), notrelės (<i>Lamium spp.</i>), trumpamakštė rūgtis (<i>Polygonum lapathifolium</i>), rūgtis takažolė (<i>Polygonum aviculare</i>), Trikertė žvaginė (<i>Capsella bursa-pastoris</i>)	Gailioji dilgėlė (<i>Urtica urens</i>), paprastoji gaiva (<i>Lapsana communis</i>), pienės (<i>Sonchus spp.</i>), plačioji balandūnė (<i>Atriplex patula</i>), savaime išsisėję rapsai (<i>Brassica napus</i>), veronikos (<i>Veronica spp.</i>), vienmetė miglė (<i>Poa annua</i>), vijokliniai pelėvirkščiai (<i>Fallopia convolvulus</i>) karpazolės (<i>Euphorbia spp.</i>)	Našlaitės (<i>Viola spp.</i>), ramunės (<i>Matricaria spp.</i>), snapučiai (<i>Geranium spp.</i>)	Aklės (<i>Galeopsis spp.</i>), gebenlapė veronika (<i>Veronica hederifolia</i>), dirvinė skaisažiedė (<i>Chrysanthemum segetum</i>) juodoji kiauliuogė (<i>Solanum nigrum</i>), paprastasis kežys (<i>Spergula arvensis</i>), paprastoji žilė (<i>Senecio vulgaris</i>)

Naudojimo laikas ir norma

CLEVER gali būti naudojamas prieš sudygstant ir sudygus augalams. Herbicidas efektyviausias, kai piktžolės yra jaunos, skilčialapių tarpsnyje. Molio ir smėlio dirvožemiuose gali būti naudojamas prieš sudygstant ir sudygus, o organiniuose dirvožemiuose rekomenduojama naudoti tik sudygus augalams.

BULVĖS

CLEVER naudoti po galutinio vagų suformavimo (paskutinio bulvių kaupimo), **bet ne vėliau kaip 1 savaitė iki bulvių daigų pasirodymo dirvos paviršiuje**. Po apdorojimo CLEVER, kad nebūtų pažeista susidariusi plėvelė, negalima atlikti jokių dirvos purenimo darbų. Rekomenduojama neformuoti aukštų vagų, kad būtų išvengta vėjo ir lietaus erozijos. Tinkamai paruoštos vagos padės pasiekti geresnio herbicido efektyvumo.

Norma **2,5 -3,0 l/ha**

Didžiausias purškimų skaičius: **1**.

ŽIRNIAI, PUPOS

CLEVER purškama iš karto po sėjos, prieš sudygstant žirniams ir pupoms.

Norma **3,0 l/ha**

Didžiausias purškimų skaičius: **1**.

MORKOS, PASTARNOKAI, ŠAKNINĖS PETRAŽOLĖS

CLEVER naudojamas 2 būdais:

1. Purškiama vieną kartą prieš sudygstant daržovių pasėliams. Norma 2,5 l/ha.

2. Purškiama prieš sudygstant ir sudygus daržovių pasėliams:

Pirmą kartą purškiama prieš sudygstant daržovių pasėliams.

Norma 1,5 l/ha.

Antrą kartą purškiama sudygus daržovių pasėliams, kai daržovės turi 2 tikruosius lapelius, o piktžolės yra skilčialapių augimo tarpsnyje.

Norma 1,0 l/ha.

Kai CLEVER purškiamas pagal antrą sistemą, gaunamas geresnis efektas, nes antro purškimo metu sunaikinama nauja piktžolių karta.

Jei vėliau sezono metu bus lietinga, tai gali pasirodyti nauja piktžolių karta. Tokiu atveju rekomenduojama purkšti kitu herbicidu naudojantis jo naudojimo rekomendacijomis.

Didžiausias purškimų skaičius: **2**.

SVOGŪNAI, SODINAMI IŠ ROPELIŲ, ČESNAKAI

Nerekomenduojama purkšti svogūnų sėjamų iš sėklų, nes gali pažeisti pasėlius, jei popurškimo bus vėsu ir lietinga.

CLEVER naudojamas 2 būdais:

1. Purškiama vieną kartą prieš sudygstant ropelėms. Norma 2,5 l/ha.

2. Purškiama prieš sudygstant ir sudygus ropelėms:

Pirmą kartą purškiama iš karto po svogūnų pasodinimo.

Norma 1,5 l/ha.

Antrą kartą purškiama sudygus daržovių pasėliams, kai daržovės turi 1-2 lapelius, o piktžolės yra skilčialapių augimo tarpsnyje.

Norma 1,0 l/ha.

Kai purškiama pagal antrą sistemą gaunamas geresnis efektas, nes antro purškimo metu sunaikinama nauja piktžolių karta.

Jei vėliau sezono metu bus lietinga, tai gali pasirodyti nauja piktžolių karta. Tokiu atveju rekomenduojama purkšti kitu herbicidu naudojantis jo naudojimo rekomendacijomis.

Didžiausias purškimų skaičius: **2**.

KMYNAI

CLEVER purškiama po sėjos, prieš sudygstant augalams.

Norma **2,0 l/ha**

Didžiausias purškimų skaičius: **1**.

LAPINĖS PETRAŽOLĖS

CLEVER purškiama po sėjos, prieš sudygstant augalams.

Norma **2,5 l/ha**

Didžiausias purškimų skaičius: **1**.

KRAPAI

CLEVER purškiama po sėjos, prieš sudygstant augalams.

Norma **2,0-3,0 l/ha**

Didžiausias purškimų skaičius: **1**.

SAULĖGRAŽOS

CLEVER purškiama po sėjos, bet ne vėliau nei 1 savaitė iki augalų sudygimo.

Norma **2,5-3,0 l/ha**

Didžiausias purškimų skaičius: **1**.

MEDŽIŲ SODINUKAI (EGLĖS, PUŠYS, KĖNIAI, MAUMEDŽIAI), DAIGYNAS

CLEVER purškiama augalų ramybės periodu.

Norma **2,0-3,0 l/ha**

Didžiausias purškimų skaičius: **1**.

GLUOSNINIŲ ŠEIMOS AUGALAI

CLEVER purškiama netrukus po augalų pasodinimo prieš naujų ūglių formavimąsi.

Rekomenduojama lengvose dirvožemiuose naudoti mažiausią normą, kad būtų išvengta neigiamo poveikio gluosniams.

Norma **1,5-2,5 l/ha**

Didžiausias purškimų skaičius: **1**.

Vandens kiekis: 200-300 l/ha.

PASTABOS

Jei CLEVER naudojamas pupose, žirniuose, saulėgražose vėliau nei 1 savaitė iki augalų sudygimo, o aplinkos sąlygos yra nepalankios (daug drėgmės, žema temperatūra), tai gali pažeisti pasėlius. Herbicido nuplovimas nuo nelygaus dirvos paviršiaus į žemesnes vietas, gali skatinti veikliosios medžiagos kaupimąsi, todėl tai gali pažeisti žemesnėse vietose augančius augalus.

Herbicidas gali pažeisti dygstančius rapsus, miežius, salotas, runkelius, agurkus, todėl ypatingai saugoti, kad tirpalo dulksna nepatektų ant šalia augančių augalų.

SĖJOMAINA

Jei nupurškstas herbicidu CLEVER pasėlis vėliau dėl kokių nors priežasčių (šalnų, ligų arba kenkėjų) žuvo, tai praėjus 3 savaitėms po CLEVER panaudojimo, įdirbus dirvą (mažiausiai 10 cm gyliu) galima sėti vasarinius kviečius, miežius, kvietrugius ir rugius, cukrinius runkelius, saulėgražas, kukurūzus, žirnius, pupas, sojų pupeles; dirvą būtina giliai suarti (mažiausiai 20 cm gyliu) prieš sėjant facelijas ir ridikus.

Rudenį galima sėti žieminius kviečius, žieminius miežius, žieminius kvietrugius, rugius ir žieminius rapsus.

Dėl augalų pasirinkimo sėjomainoje nėra jokių apribojimų. Vis dėlto, prieš sėjant, rekomenduojama dirvą įdirbti bent 10 cm gyliu.

ATSPARUMO IŠSIVYSTYMO RIZIKOS MAŽINIMO PRIEMONĖS

Aklonifenas priklauso difenilo eterio cheminei grupei (HRAC grupė F3).

Herbicidą CLEVER būtina naudoti pagal rekomendacijas, t.y. nuo rekomenduojamų piktžolių, nurodytu purškimo laiku, naudojant registruotas normas. Nenaudoti mažesnės normos nei nurodyta etiketėje. Atsparumo išsivystymo galima išvengti šį produktą keičiant kitaip veikiančiais herbicidais. Todėl difenilo eterio cheminės grupės herbicidai neturėtų būti naudojami kiekviename sėjomainos etape.

TIRPALO RUOŠIMAS

Į purkštuvą supilama pusė purškimui skirto vandens ir įjungama maišyklė. Reikiamas produkto kiekis (prieš tai produktą reikia gerai suplakyti pakuotėje) lėtai ir tolygiai supilamas į purkštuvą ir gerai išmaišomas. Supilamas likęs vanduo ir vėl išmaišoma. Purkšti įjungus maišyklę. Purškimo ir trumpų pertraukėlių metu maišyklė turi būti įjungta. Paruoštą tirpalą reikia išpurkšti nedelsiant.

PURKŠTUVO PLOVIMAS

Dėl ypatingai didelio kai kurių augalų jautrumo net ir mažiems CLEVER kiekiams, labai svarbu prieš ruošiant tirpalą ir po darbo kruopščiai išplauti purkštuvą.

Po purškimo purkštuvo talpą, vamzdynus, purkštukus reikia išplauti švariu vandeniu ir tam skirtomis plovimo priemonėmis.

LAIKYMAS

Produktą laikyti sandariai uždarytoje gamyklos taroje, sausoje, gerai vėdinamoje patalpoje, 0°C - +30°C temperatūroje, atskirai nuo maisto produktų, pašarų, indų maistui, šildytuvų ir atviros ugnies. Saugoti vaikams nepasiekiamoje vietoje. Galiojimo laikas - 2 metai.

SAUGOS PRIEMONĖS

Dirbant su neskiestu produktu ir liečiant juo užterštus paviršius, būtina mūvėti cheminėms medžiagoms atsparias pirštines (atitinkančias standartą EN 374): nitrilo (0,5 mm), chloropreno ($\geq 0,5$ mm), butilo ($\geq 0,7$ mm) ar kt. bei dėvėti 4 tipo apsauginę aprangą nuo skystųjų chemikalų (atitinkančią standartus EN 340 ir EN 14605) ir tvirtą avalynę.

Purškiant rekomenduojama mūvėti cheminėms medžiagoms atsparias pirštines (atitinkančias standartą EN 374): nitrilo (0,5 mm), chloropreno ($\geq 0,5$ mm), butilo ($\geq 0,7$ mm) ar kt. bei dėvėti 6 tipo apsauginę aprangą nuo skystųjų chemikalų (marškinius ilgomis rankovėmis, ilgas kelnes) ir tvirtą avalynę.

Darbuotojams eiti į šiuo herbicidu apdorotus plotus galima tik išdžiūvus išpurkštam ant augalų produktui. Rekomenduojama dėvėti pirštines, ilgas kelnes, marškinius ilgomis rankovėmis ir sandarius batus.

Higienos priemonės. Darbo metu nevalgyti, negerti, nerūkyti. Vengti bet kokio sąlyčio su produktu. Po darbo ar prieš pertraukas nusivilkti drabužius, nusiprausti vandeniu su muilu. Darbo drabužius laikyti atskirai. Suteptus drabužius nedelsiant nusivilkti ir išvalyti. Jei neįmanoma išvalyti, būtina sunaikinti (sudeginti). Susitepus pirštinių paviršiui, jas reikia kruopščiai nuplauti, o susitepus pirštinių vidui, suplyšus arba, kai neįmanoma nuvalyti paviršiaus, jas būtina sunaikinti pagal galiojančių teisės aktų reikalavimus.

TUŠČIŲ PAKUOČIŲ SUNAIKINIMAS

Supylus augalų apsaugos produktą į augalų apsaugos produktų purškimo įrangą, augalų apsaugos produktų pakuotės turi būti skalaujamos taikant integruotojo skalavimo (skalaujant suspausto vandens srove) ar trigubo skalavimo metodus. Vanduo, panaudotas augalų apsaugos produktų pakuotei išskalauti, supilamas į purkštuvo talpą su ruošiamu tirpalu. Išskalautos augalų apsaugos produktų pakuotės tvarkomos vadovaujantis atliekų tvarkymą nustatančiais teisės aktais. Nenaudoti tuščios pakuotės kitiems tikslams

PIRMOJI PAGALBA

Įkvėpus: išvesti asmenį į gryną orą. Pasijutus blogai, kreiptis į gydytoją.

Patekus ant odos: nedelsiant nuvilkti suterštus drabužius ir gausiai plauti odą tekančiu vandeniu su muilu. Jei dirginimas nepraeina, kreiptis į gydytoją.

Patekus į akis: nedelsiant plauti tekančiu vandeniu pakėlus akių vokus 10 – 20 minučių. Jeigu nešiojami, išimti kontaktinius lęšius ir toliau plauti. Jei dirginimas nepraeina, kreiptis į gydytoją.

Prarijus: jei nukentėjusysis sąmoningas: skalauti burną vandeniu, duoti išgerti stiklinę (250 ml) vandens. Neskatinti vėmimo. Nedelsianti kreiptis į gydytoją ir, parodyti produkto pakuotę arba etiketę.

Patarimai gydytojui: CLEVER priklauso difenilo eterio cheminei grupei. Specifinio priešnuodžio nėra, taikyti simptominį gydymą.

Apsinuodijimo atveju kreiptis į Apsinuodijimų kontrolės ir informacijos biurą telefonu: 8 5 2362052 arba 8 687 533 78.

GAMINTOJO ATSAKOMYBĖ

Gamintojas garantuoja už produkto kokybę, jei jis gautas originaliame gamykliniame įpakavime, tinkamai laikomas ir naudojamas. Gamintojas neatsako už nuostolius, atsiradusius dėl veiksnių (pvz. ekstremalių aplinkos sąlygų, žaldarių atsparumo išsivystymo), kurių jis negali kontroliuoti. Visos produkto naudojimo rekomendacijos yra pateikiamos remiantis dabartine gamintojo patirtimi.